

Inkluderingsplan for Preg barnehager Straume

Rammeverk:

Barnekonvensjonen:

FNs konvensjon om barnets rettigheter (Barnekonvensjonen) er også kalt barnas egen grunnlov. Den sier noe om bl.a. at det ikke skal foregå diskriminering, at det er tanke -og religionsfrihet, rette til å starte og delta i en gruppe og funksjonshemmende barn.

Barnehageloven:

Barnehagen skal sørge for at barna har det trygt og godt

Alle som jobber i barnehagen, skal følge med på at barna har det bra. Hvis en voksen vet om, eller tror at et barn blir mobbet, plaget, eller på andre måter ikke har det bra, skal hun eller han da alltid:

- Gripe inn og stoppe krenkelsen med en gang.
- Si ifra til styrer i barnehagen.
- Undersøke hva som har skjedd.
- Sette inn tiltak, og lage en plan for å sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø.

Rammeplanen:

«Barnehagen skal fremme respekt for menneskeverdet ved å synliggjøre, verdsette og fremme mangfoldet og gjensidig respekt»

«Alle barn skal ha like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i fellesskapet i alle aktiviteter i barnehagen»

«Personalet må reflektere over sine egne holdninger for best mulig kunne formidle og fremme likeverd og likestilling»

Preg barnehager:

Som medlem i Preg barnehager jobber vi under visjonen «**Sammen om å sette verdifulle spor**». Hensikten med denne visjonen vår er:

Barnehagen skal i samarbeid med foreldre/foresatte gi barna omsorg og oppdragelse ut fra et kristent verdigrunnlag. Jesus møtte menneskene med raushet og respekt, og viste et menneskesyn hvor alle er like verdifulle. Med Ham som forbilde vil vi, som medvandrere, gå sammen med barna i de viktige barneårene, og gi dem gode hverdager. Vi skal legge til rette for at barna skal få utfolde seg i lek, bygge vennskap og relasjoner, utfolde seg kreativt og få kjenne at de blomstrer i våre barnehager. Vi skal være voksne som alltid har barnets beste for øye. Dette skal ligge til grunn for alle handlinger og avgjørelser som berører barnet.

Det enkelte barn er et unikt, fullverdig menneske som skal møtes med respekt, omsorg og kjærlighet. De skal få hjelp til å utvikle et sunt selvbilde, og oppleve mestring, trygghet og glede. Vi skal lete etter de positive mulighetene i det enkelte barn og fremelske disse. En slik holdning er en viktig forutsetning for lek, læring og utvikling.

Praksis:

Preg barnehager Straume:

Gode forutsetninger for å ivareta mangfoldet hos oss i barnehagen vil være:

- **Annerkjennelse** av forskjeller og hverandres kultur, livssyn og verdier.
- **Bevissthet** om hvordan vi møter hverandres ytringer og behov. Dette krever at vi ansatte setter oss inni foresatte sine synspunkter. Det krever også god dialog og respekt fra foresatte om barnehagen sine verdier.
- **Holdninger** som bygger på respekt, tillit og trygghet som ligger til grunn i møtet med barna og foresatte.

Kilder:

FNs barnekonvensjon, Rammeplanen or barnehagen, og Inkluderingsplan NLM-Barnehagene, avd. Tryggheim Barnehage Ålesund

Inkluderingsplan for Preg barnehager Straume

- **Kommunikasjon** hvor personalet avklarer med foresatte hvordan de ønsker å kommunisere med og motta informasjon fra barnehagen (muntlig, skriftlig, tolk)
- **Inkludering** hvor barnehagen hører og ser alle, slik at alle får medvirke til barnehagens innhold og arbeid.

Hvordan skal vi forebygge og evt. oppdage at et barn eller familie ikke blir inkludert?

- være aktiv tilstedeværende og bli kjent med hvert enkelt barn og familie
- gjennom å snakke med barna og lytte til barna.
- bygge gode relasjoner mellom ansatte, barn og foresatte. Relasjoner som gir grunnlag for trygghet.
- ansatte som ser eller fanger opp noe i samtaler med andre barn
- regelmessige foreldresamtaler og oppfølging om vi ser endringer.
- barn som forteller om noe som har skjedd
- skape trygghet som gjør at foresatte melder fra at det har skjedd noe i barnehagen
- god kjennskap til aktivitetsplikten i personalgruppen
- endringer i atferd hos barn eller i barnehagegruppa (Noen barn blir stille og trekker seg tilbake i leken, mens andre gir tydelig beskjed når ting blir vanskelige).

Dette legger vi som barnehage i inkluderingsbegrepet:

- Inkludering innebærer at barna opplever sosial tilhørighet og sosialt fellesskap med andre barn.
- I et inkluderende læringsmiljø har alle sin naturlige plass i det faglige og sosiale fellesskapet. Vi ser på inkludering som viktig for faglig og sosial læring.
- Et inkluderende læringsmiljø verdsetter mangfoldet i gruppen
- Vi skal legge til rette for at alle kan bidra inn i fellesskapet
- Inkludering er en toveis prosess mellom foreldre og personalet i barnehagen
- Inkludering i praksis er en prosess som barnehagen arbeider med kontinuerlig.
- Etterstrebe å skape et fellesskap hvor mangfold er en ressurs.

Oppsummert: fellesskap, deltakelse, medvirkning og læringsutbytte.

Inkludering, likestilling og likeverd i praksis og i teori i vår barnehage;

Ulike samfunnslag:

I vår barnehage skal familier fra alle samfunnslag opplevd at barnet blir sett og behandlet likt. Forskning viser at foreldre fra ressurssterke familier ofte krever mer og at barna får mer oppmerksomhet enn barn fra ressurssvake familier. Noen hevder også at barn fra ressurssterke familier får mer omsorg.

Når barn blir behandlet ulikt, påvirker det barna. De barna som får oppmerksomhet, omsorg, kjærlighet, utvikler seg mye mer og på andre måter enn de som ikke får dette. Når barn får omsorg og kjærlighet blir de trygge på seg selv og på personalet. Dette gir barna en følelse av anerkjennelse, og anerkjennelse er en relasjon som er basert på likeverdet (Bae 1996:193).

Vi skal sørge for at alle barn får muligheten til å bli trygge på alle voksne på avdelingen. Det er når barn er trygge på personalet at de tør å prøve seg på ulike arenaer. Trygghet hjelper både på fysisk og psykisk helse.

Hvordan nå målet:

- Bevisstgjøring av egen rolle som voksen i barnehagen

Kilder:

FNs barnekonvensjon, Rammeplanen for barnehagen, og Inkluderingsplan NLM-Barnehagene, avd. Tryggheim Barnehage Ålesund

Inkluderingsplan for Preg barnehager Straume

- Snakke om dette på avdelingsmøter
- Veilede hverandre om vi opplever forskjelesbehandling
- Bruke kartleggings skjema for å sikre at alle barn blir sett
- Ikke stigmatisere barn etter f.eks. påkledning, oppholdstid, mat osv.
- Legge til rette for omsorgsfulle relasjoner mellom barna og personalet
- Bygge gode relasjoner / samspill mellom barn og voksne i barnehager. Dette skjer når man er på samme nivå som barna og gir dem oppmerksomhet

Likestilling mellom gutter og jenter:

Hvem produserer de tradisjonelle forventningene til jenter og gutter i barnehagen? Hvilke rammer setter vi for hva hvert enkelt barn kan gjøre? Gir vi gutter og jenter like muligheter?

Likestilling i barnehagen skal ikke handle om at alle skal være like, men at alle skal ha like muligheter. Like muligheter til å delta i alle aktiviteter i barnehagen. Like muligheter til læring gjennom lek som første ledd i barnets utdanning.

I vår barnehage skal gutter og jenter få de samme muligheten til å leke med de de ønsker og med dem de ønsker. Vi skal ikke bruke ord som «gutteting» eller «jentefarge» «gutteleker» eller «jenteleker». Vi skal stille de samme kravene og ha de samme forventningene til alle barna og barna sine ønsker, uansett kjønn.

Hvordan nå målet:

- Vi som jobber med barn må ha et bevisst forhold til at det finnes mange forskjellige måter å være gutter og jenter på, og normalisere det.
- Det er ikke rom for privat praksis i møte med likestillingsbegrepet. Egne tanker og erfaringer må legges til side og skal ikke påvirke den pedagogiske praksisen vår.
- Ha en reflekterende praksis over hvordan vi tenker om barna. For eksempel: *Gutter må få herje for de bare er sånn.* Tåler vi mer herjing av gutter enn jenter? Bruker vi mer tid på en stille og forsiktig gutt, enn en stille og forsiktig jente?
- Jobbe for lik grensesetting, uansett kjønn.
- Det er vår jobb i barnehagen å sikre at gutter og jenter får like muligheter til pedagogisk utbytte i barnehagen, uavhengig av kjønn.
- Være bevisst på valg av litteratur. Mange bøker og eventyr forteller om snille prinsesser og sterke guttehelter. Lete bevisst etter litteratur som forteller f.eks. om sterke jenter og forsiktede gutter.
- Bevisst forhold til hvordan vi omtaler barna. Hvordan ordlegger vi oss. Vi unngår kommentarer som; Jente: Så fin kjole og så søte fletter. Gutter: Så kul genser og tøff sveis
- Vi bruker filmer og refleksjonsspørsmål fra udir som støttmateriell.

Barn fra ulike familiesammensetninger:

I rammeplanen står det:

«Barnehagen skal fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk, etnisitet, kultur, sosial status, språk, religion og livssyn. Barnehagen skal motvirke alle former for diskriminering og fremme nestekjærlighet.»

«Barnehagen skal synliggjøre et mangfold i familieformer og sørge for at alle barn får sin familie speilet i barnehagen»

I Verdiplattformen vår fra Preg barnehager står det:

- Hvert enkelt menneske er skapt av Gud og i Guds bilde. Vi er villet og ønsket av ham, han ønsker å ha fellesskap med oss.
- Hvert enkelt menneske er uendelig verdifullt. Alle er like mye verd, uansett utrustning.
- Hvert enkelt menneske er skapt til evig liv hos Gud.

Videre står det;

«Vi vil være voksne som alltid har barnets beste for øye. Dette skal ligge til grunn for alle handlinger og avgjørelser som berører barnet. Vi skal respektere og anerkjenne barnet som det er. Barna skal kjenne seg

Kilder:

FNs barnekonvensjon, Rammeplanen for barnehagen, og Inkluderingsplan NLM-Barnehagene, avd. Tryggheim Barnehage Ålesund

Inkluderingsplan for Preg barnehager Straume

ønsket og verdifulle i våre barnehager. Vi skal legge til rette for at barna skal få utfolde seg i lek, bygge vennskap og relasjoner, utfolde seg kreativt og få kjenne at de blomstrer i våre barnehager»

Hvordan nå målet:

I Preg barnehager Straume legger vi dette i begrepet «*alle barn får sin familie speilet i barnehagen*» (Rammeplanen side 10):

- Vi ønsker alle typer familieformer velkommen til oss.
- Vi er tydelig i vår kommunikasjon at vi bryr oss om og elsker verdt enkelt barn – uansett valg av familieform.
- Som personal er vi støttende i samtaler med barnet om deres familieform.
- Vi setter oss inn i litteratur som kan være til hjelp for å forstå barnet (F.eks. litteratur om hvordan et adoptivbarn kan reagere som det gjør, fosterbarn m.m.)
- Vi hører om foresatte har tips til litteratur som kan være fornuftig at barnehagen vet om og leser.
- Vi finner frem bøker som gjenspeiler de familieformene som er representert i avdelingene

Minoritetsspråklige barn:

Foreldre i barnehagene har ulike behov, ønsker og forutsetninger. De har ulik sosial, kulturell og religiøs tilhørighet, de snakker ulike språk og har ulike livssituasjoner. Alle kommer til barnehagen med ønsker om gode oppvekstmuligheter for sine barn

Synet på barn, lek og læring varierer sterkt mellom ulike land og kulturer. Deres holdninger og forventninger til oss som en norsk barnehage vil være farget av disse erfaringene eller forventningen. Holdninger og verdier er så forskjellige. Det ligger mye bakom foreldrenes ønsker, tanker, valg og avgjørelser.

Hvordan nå målet:

- Det er vårt ansvar som barnehage å sørge for at alle foreldre og barn blir møtt med forståelse, respekt, åpenhet og tillit, i samarbeidet med foreldrene.
- Sette av tid til å bli kjent med forventningen til foreldrene. Vi som barnehage vil derfor ha stor nytte av å vite hvordan barnehager drives i deres land. Vi vil høre deres forventninger og tanker.
- Bruk av tolk tidlig i foreldresamarbeidet.
- God kommunikasjon fra barnehagen om hva de kan forvente og krev av en norsk barnehage.
- Søk hjelp utenfra for å forstå og hvordan snakke med de foresatte i ulike familiesituasjoner og med variert kulturbakgrunn. Målet skal være å få til et godt samarbeid til det beste for barna.
- Barnehagen skal synliggjøre det språklige og kulturelle mangfoldet. For eksempel gjennom flagg, lære seg enkle gloser av morsmålet. Ha bøker som er gjenkjennbare, lytte til musikk/sanger som barnet kjenner. Benytte seg av apper og digitale verktøy for å finne sanger, bøker og fortellinger på barnas språk.
- Ha leker og bøker som gjenspeiler ulike etniske uttrykk. Vi unngår å bruke setninger som «Kan du sende med hudfargeblyanten»
- Våre ansatte skal være bevisste på hvordan de snakker med foresatte i ulike sammenhenger: ved henting og levering, i foreldresamtaler og på foreldremøter. De må avklare forventninger og forklare arbeidsmetodene sine.
- Dele ut informasjon på ulike språk.
- Være bevisst på å integrere barnet i barnegruppen

Barn med særskilte behov:

I rammeplanen står det:

«Barnehagen skal tilpasse det allmennpedagogiske tilbudet etter barnas behov og forutsetninger, også når noen barn har behov for ekstra støtte i kortere eller lengre perioder. Barnehagen skal sørge for at barn

Inkluderingsplan for Preg barnehager Straume

som trenger ekstra støtte, tidlig får den sosiale, pedagogiske og/eller fysiske tilretteleggingen som er nødvendig for å gi barnet et inkluderende og likeverdig tilbud. Tilretteleggingen skal vurderes underveis og justeres i tråd med barnets behov og utvikling.

Inkludering i barnehagen handler også om tilrettelegging for sosial deltakelse. Barnehagens innhold må formidles på en måte som gjør at ulike barn kan delta ut fra egne behov og forutsetninger. Barnehagens viktigste sosialiseringsarena er leken. For noen barn kan tidlig innsats innebære at personalet arbeider særlig målrettet og systematisk - over kortere eller lengre perioder - med å inkludere barnet i meningsfulle fellesskap.»

Hva legger vi i tilpasset opplæring:

Tilpasset opplæring vektlegger at barnet skal få utfordringer og opplæring på sitt eget utviklingsnivå. Utfordringene og opplæringen skal skje etter barnets egne forutsetninger. For å kunne snakke om tilpasset opplæring er det viktig at det bygger på prinsippene om inkludering hvor alle skal få muligheter og valg i de miljøene barnet ferdes i. Dette er en forutsetning for at man skal lykkes med tilpasset opplæring og at barnet blir verdsatt, gjennom å bli lyttet til og ivaretatt på en god måte

Hvordan nå målet:

- Det er avgjørende å etablere et godt og tett samarbeid med foresatte så fort det foreligger at barnet kan ha særskilte behov.
- Hvis det er grunn til å tro at barnets behov ikke kan dekkes innenfor det allmennpedagogiske tilbudet, skal barnehagen opplyse foreldrene om retten til å kreve en sakkyndig vurdering av om barnet har behov for spesialpedagogisk hjelp.
- Barnehagen innhenter samtykke fra foresatte og gjør nødvendige observasjoner og kartlegginger som legger grunnlaget for å kunne søke PPT, kommunen, hjelpemiddelsentralen, NAV ol. om midler i form av utstyr, tilskudd o.l.
- Barnehagen skal sørge for at barn som mottar spesialpedagogisk hjelp, inkluderes i barnegruppen og i det allmennpedagogiske tilbudet.
- Barnehagen skal bidra til å arbeide med målene i barna sin IOP (individuelle opplæringsplan) utviklet av PPT.
- Personalet skal ha et aktivt forhold til barnas læringsprosesser. De skal møte barna i deres nysgjerrighet, vitebegjær og lærelyst med utgangspunkt i barnets ferdigheter.
- Se etter og finne løsninger i det systemet barnet er en del, altså avdelingen og avdelingspersonalet.

Inkluderingsplan for Preg barnehager Straume

